

ДЕТСКА ГРАДИНА „БИСЕР“

4199 с.Труд , общ.Марица
ул."Никола Петков " № 17

Тел. 03126 / 2318, GSM 0878 102 842
e-mail: cdgbiser@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ :

Гинка Ботова
Директор ДГ "Бисер"

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Настоящата програмна система е приет на заседание на педагогическия съвет
с протокол № 1 от 12.09.2016г
Утвърдена със заповед № 39 от 06.10.2025 г.

ИДЕИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА

Процесът на предучилищното образование в ДГ „БИСЕР“ е подчинен на прилагането на програмната система, като част от стратегията за развитие на детската градина. Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Програмната система отговаря на следните изисквания:

1. да създава условия за придобиването на компетентностите по всяко от образователните направления;
2. да отчита спецификата на детската градина и на групите;
3. да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

В програмната система са включени:

1. подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2. разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
3. тематично разпределение за всяка възрастова група
4. механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Подходи на педагогическо взаимодействие

- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него - оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.
- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.
- **Холистичен** - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.
- **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.
- **Синергетичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

Форми на педагогическо взаимодействие:

Основна форма - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. В ДГ „Бисер“ ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:

- **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*
- **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*
- **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*
- **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*
- **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*
- **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*
- **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

- Игри - *Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*
- Утринна гимнастика
- Творчески занимания по интереси
- Празници и концерти - в подготвителната група и училището.
- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.
- Разходки и екскурзии сред природата
- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
- Формиране на етични форми на общуване.
- Формиране на естетически усет
- Групова работа с психолог, базирана на принципите на Приказкотерапията.
- Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса

на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва (Решение № 4 на ПС № 8/ 11.06.2025 г. – въвежда се 1 допълнителна ситуация по ОН “БЕЛ” във всички възрастови групи).

ДГ “Бисер” от тази учебна година 2025-2026г. прилага иновативна програма „Фолклорна приказка – музика и ритъм“ (Решение № 4 на ПС № 1 / 11.09.2025 г.) Въвежда се 1 допълнителна ситуация по ОН “Музика “ във всички възрастови групи .За ПЛР се провеждат занимания с Вокална група 1 допълнителна ПС седмично и Мажоретен състав 1 допълнителна ПС седмично (Приложение) :

За първа възрастова група (3-годишни) - общ седмичен брой – 11+2;

- Български език и литература – 1+1
- Математика - 1
- Околен свят - 1
- Музика – 2+1
- Изобразително изкуство - 2
- Конструирание и технологии - 1
- Физическа култура - 3

За втора възрастова група (4-годишни) - общ седмичен брой – 13+2;

- Български език и литература – 2+1
- Математика - 1
- Околен свят - 2
- Музика – 2+1
- Изобразително изкуство - 2
- Конструирание и технологии - 1
- Физическа култура - 3

За трета възрастова група (5-годишни) - общ седмичен брой – 15+2;

- Български език и литература – 2+1
- Математика - 2
- Околен свят - 2
- Музика – 2+1
- Изобразително изкуство - 2
- Конструирание и технологии - 2
- Физическа култура - 3

За четвърта възрастова група (6-годишни) - общ седмичен брой – 17+2.

- Български език и литература – 3+1
- Математика - 3
- Околен свят - 2
- Музика – 2+1
- Изобразително изкуство - 2
- Конструирание и технологии - 2
- Физическа култура - 3

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е : за първа и втора група от 15 до 20 минути , за трета и четвърта група от 20 до 30 минути .

III. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Годишното тематично разпределение е разработено , съгласно разпоредбите на чл. 30 от Наредба № 5 от 03.06.2016г. за предучилищно образование и представлява дидактически план за работа на учителя за постигане на заложените в съответната учебна програма цели на обучението , на очакваните резултати и за придобиване на общообразователна предучилищна подготовка. Отнася се за всички образователни направления и възрастови групи.

Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование

1. Наблюдение

То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година.

Цели на наблюдението:

С помощта на информацията, получена чрез наблюдението се постигат следните цели:

- Опознаване индивидуално развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноси, ограничения и затруднения.
- Планиране индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения.
- Проследяване настъпилите промени при децата през учебната година.
- Периодично уведомяване на родителите за функционирането на детето в детската градина.

Видове наблюдения:

Детският учител участва в дейността на детето на различни нива – от ниво на *не-участник* в наблюдението; до *пряк участник* в него.

2. Познавателна задача

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

- Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на *знанията*, тяхното *разбиране* и *приложението* им.
- Задачи със свободен отговор се използват при установяване на *изпълнителски умения* – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

3. Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.).

4. Социометрични методи

Всяка детска група има свой специфичен облик, който е повлиян от взаимоотношенията между децата вътре в групата и от подходите на детските учители.

Форми за проследяване на постиженията

Портфолио

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група.

Портфолиото онагледява етапите през които преминава детето, прави ги “видими” и помага на детския учител да направи съответни изводи и препоръки относно по-нататъшното личностно развитие на детето, и по този начин може да подпомогне и родителя.

Портфолио на групата – от първа възрастова група до завършване.

IV. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Сътрудничеството и взаимодействието между детска градина и семейство се осъществява по условия и ред, определени в Правилника за дейността на ДГ “Бисер”

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.

на ниво детската градина – Настоятелство, регистрирано ката СНЦ и Обществен съвет.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.

Провеждат се по договаряне между учителя и родителя, във време в което няма деца групата(сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина.

Видове разговори:

- Първоначален и опознавателен разговор
- Информативни разговори
- Рутинни разговори

Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

Индивидуална консултация

- По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.
- По инициатива на учителя
- По инициатива на родителя

Други индивидуални форми: Видове съобщения

- Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;
- Писмените съобщение днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата.

Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща

В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която се представя работния план за учебната година, координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се родителски актив, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.

Родителските срещи през учебната година се планират, според потребностите и желанията на родителите.

Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа

В групата всеки родител получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, доверие и равнопоставеност.

Видове групи за подкрепа на родителите:

- група на родителите, които имат еднакви проблеми относно детското развитие;
- група на родителите, които имат еднакви вярвания и модели на възпитание;
- група родители, които имат нужда от развиване на своите умения като родители;
- група родители на надарени деца;
- група на татковците и др.

Тренинг с родители

Родителите разчупват традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; овладяват нови социални умения, променят ценностната си ориентация и се обогатяват с нови психолого-педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите.

Родителите участват и в образователния процес, провеждан в детската градина – всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

Значението на включването на родителя има тристранен характер:

- за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
- за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения.
- за детските учители в групата – за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Други форми за комуникация детски учител – родител

Прилагане на адаптационен психолого-педагогически и методически практико-приложен модел за съвместна работа на учители и представители на семейната общност в периода на постъпване на децата в детската градина ПП “Утринна приказка“

Във връзка с периодично предоставяне на информация се използват следните форми:

- Сайт на детската градина
- Информационни табла за родителите
- Фейсбук на всяка група и на детската градина

Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея чрез:

- Електронно портфолио на детската градина
- Електронно портфолио на всяка група
- Портфолио на учителите в групата

Сътрудничество между детската градина с други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Формите на сътрудничество с различните институции са: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, беседи, кръгла маса ,благотворителни акции, чествания и т.н.

Приложение:

Иновативна програма „Фолклорна приказка – музика и ритъм“ ДГ “Бисер“

1. Визия

Да създадем иновативна образователна среда в детската градина, в която децата израстват в ритъма на българската народна култура, развиват своята емоционална, социална и музикална интелигентност чрез фолклорни практики и Орф-Шулверк подход, като същевременно се възпитава у тях любов към родното, към изкуството и към себеизразяването.

2. Мисия

Да интегрираме българския фолклор – като система от знания, ценности и ритуали – с иновативни музикално-образователни методи, като Орф-Шулверк, за да предложим хармонично, емоционално и артистично развитие на децата в предучилищна възраст.

3. Цели

Образователни цели:

- Развитие на музикално-ритмичните способности чрез елементарно музициране, танц и импровизация.
- Обогаляване на детския опит чрез български фолклорни приказки, песни, обичаи и празници.
- Формиране на междупредметни връзки – музика, език, двигателно развитие, природен и социален свят.

Възпитателни цели:

- Възпитаване на родолюбие и културна идентичност.
- Насърчаване на емоционална експресия и социална свързаност чрез групово музициране и празници.
- Стимулиране на творческо мислене и увереност чрез участие в художествени дейности.

Развиващи цели:

- Развитие на фината моторика, слухова и ритмична памет.
- Стимулиране на езикови и комуникативни умения чрез работа с народни приказки и разкази.
- Подобряване на концентрацията и саморегулацията чрез музикални игри по Шулверк.

4. Обосновка и иновация

Музикално-педагогическият подход „Орф-Шулверк“

- Методът съчетава музика, движение, слово и театър в игрова форма.
- Подходящ е за деца от ранна възраст, тъй като използва елементарни инструменти, естествено пеене и движение.
- Осигурява активно участие на всяко дете, а не фронтално обучение.

Българският фолклор като съдържание и ценност

- Богат на ритъм, мелодия, образност и символика, което го прави идеален за интерпретация чрез Орф-метода.
- Фолклорните приказки, песни, танци и обичаи изграждат духовна и културна връзка с родното.
- Позволява тематично свързване с празничния календар, сезоните и природата.

Синергия между Орф-подхода и фолклора

- Орф-Шулверк работи с повтаряеми ритми, музикални игри и движения, които лесно се адаптират към българските народни песни и ритуали.
- Интегрирането на български фолклор обогатява съдържанието на метода с автентична музикална култура.
- Връзката с традициите подпомага интеграцията със семейството и общността, което е в съзвучие с изискванията на ДОС.

5. Целева група

Деца на възраст 3–7 години, разпределени в групи съгласно възрастовите норми, като всяка група работи по програмата, съобразена с тяхното развитие и потребности.

6. Принципи на работа

- Игра като водещ метод.
- Активно участие и преживяване.
- Индивидуално темпо на развитие.
- Интегрирано обучение – емоционално, познавателно и естетическо.